

گفتمان هراس

بررسی سیاست‌های دولت دوازدهم در برابر بحران کرونا
(طرح پژوهشی)

مؤلف و پژوهشگر

احمد رضا بردبار

عضو هیأت علمی دانشگاه خوارزمی

تهران ۱۴۰۰

سرشناسه	: بردبار، احمد رضا، ۱۳۴۹-
عنوان و نام پدیدآور	: گفت‌مان هراس (بررسی سیاست‌های دولت دوازدهم در برابر بحران کرونا) (طرح پژوهشی)/ مؤلف و پژوهشگر طرح احمد رضا بردبار.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه خوارزمی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۰۳ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۸۷-۵۲-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۹۵] - ۲۰۳.
موضوع	: ایران. رئیس‌جمهور (۱۳۹۲-۱۴۰۰: روحانی)
موضوع	: کروناویروس‌ها — ایران — جنبه‌های سیاسی
موضوع	: Iran. President (2013-2021: Rouhani)
موضوع	: کروناویروس‌ها — ایران — پیشگیری
موضوع	: Coronaviruses -- Iran -- Political aspects
موضوع	: Coronaviruses -- Iran -- Prevention
شناسه افزوده	: دانشگاه خوارزمی
رده بندی کنگره	: QR۳۹۹
رده بندی دیویی	: ۵۷۹/۲۵۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۴۰۲۸۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

عنوان کتاب	: گفت‌مان هراس (بررسی سیاست‌های دولت دوازدهم در برابر بحران کرونا)
مؤلف و پژوهشگر	: دکتر احمد رضا بردبار
ناشر و صاحب امتیاز	: دانشگاه خوارزمی
چاپ و صحافی	: دانشگاه خوارزمی
صفحه‌آرا	: صدیقه عرب
طراح جلد	: فاطمه منظور
نوبت و سال چاپ	: اول، ۱۴۰۰
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۸۷-۵۲-۱
شمار	: ۵۰۰ نسخه
قیمت	: ۵۵۰۰۰۰ ریال

آدرس: تهران، خ شهید مفتح، شماره ۴۳، کدپستی ۱۴۹۱۱-۱۵۷۱۹ تلفن مرکز پخش: ۸۴۱۱۸۶۶

pub@khu.ac.ir

www.khu.ac.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	پیشگفتار.....
۹	فصل اول: کلیات.....
۹	مقدمه.....
۱۰	۱. ساختار پژوهش.....
۲۰	۲. سه مفهوم مهم.....
۴۵	جمع‌بندی فصل.....
۴۷	فصل دوم: ویروسی از گونه هراس.....
۴۷	مقدمه.....
۴۸	۱. گفتمان کروناویروس.....
۵۱	۲. سوگ‌های ناتمام.....
۵۴	۳. جنگ دستمال توالت‌ها.....
۵۵	۴. در ستایش ترس.....
۵۷	۵. گفتمان کرونا و جامعه ایرانی.....
۶۳	۶. مفاهیم اساسی در سبک زندگی کرونایی.....
۶۹	۷. انتقاد، پشت انتقاد!.....
۶۹	وعده‌های حمایتی دولت از اصناف محقق نشد.....
۷۰	بن‌بست کرونایی، نتیجه بی‌توجهی.....
۷۰	اجبار در پرداخت مالیات اصناف به دولت علی‌رغم تعطیلی.....
۷۱	اصناف قادر به پر کردن جای چک‌های خود نیستند.....
۷۱	اصناف آسیب‌دیده از کرونا مشمول معافیت مالیاتی شوند.....
۷۲	۸. چه مجلسی، چه دولتی.....
۷۳	۹. کرونای بنفش؟.....
۷۵	۱۰. کرونا و نظام آموزشی.....
۷۷	جمع‌بندی فصل.....

پیشگفتار

نخستین و بیشترین تأثیر پاندمی‌ها بر سیاست خواهد بود. تأثیر وقایع طبیعی مانند سیل و زلزله و حوادث غیر مترقبه بر سیاست، کم‌تر مورد توجه اندیشمندان علوم اجتماعی و علوم سیاسی بوده است. در نتیجه به آثار بیماری‌ها و اپیدمی‌های فراگیر به مراتب کمتر توجه شده است. در ایران این معضل به علت فراگیر نشدن موضوعات بین‌رشته‌ای و جزیره‌ای عمل کردن محققان و یک‌نواختی ذهن‌ها و تسلط کلان‌روایت‌ها بیش‌تر به چشم می‌خورد. درحالی‌که در تاریخ دوست‌ساله اخیر پاندمی‌ها و ورود آن‌ها به ایران، رابطه پاندمی‌ها و سیاست رابطه خاصی بوده است.

برخی از آن‌ها نقطه عطفی در تغییر ساختار حکومت، مؤثر در ایجاد نهادهای جدید، شروع تنظیمات یا اصلاحات جدی در ایران و تبدیل حکمفرمایی به حکمرانی یا از زاویه دیگر، ایجاد بحران‌های سیاسی و حتی انقلاب‌ها در ایران بوده‌اند. انقلاب مشروطه و انقلاب سفید که شبه‌انقلابی از لحاظ اجرای برنامه‌های جدید در ایران بودند، پس از برخی از این پاندمی‌ها به وقوع پیوست.

برخورد هر کشوری با این پاندمی‌ها به مفردات تمدنی آن، تعامل بین برهه‌های سرنوشت‌ساز، گذر نهادی، منطقه‌ای و جهانی هر کشور و تصادفات و عوامل پیش‌بینی‌ناپذیر وابسته است. سه پاسخ متفاوتی که سه منطقه جغرافیایی به پاندمی طاعون سیاه دادند، بروز واکنش‌های بسیار متفاوت در برابر اقتضائات این نقطه عطف بود. برای گذر نهادی در یک کشور، مسیر محتومی وجود ندارد، باید منتظر بزنگاه‌های تاریخی بود. در ایران نیز برخورد با این پاندمی‌ها بسته به شرایط مذکور بوده است.

بنابراین، در کنار فرصت‌ها ممکن است به فاجعه‌هایی نیز برای نظام سیاسی و جامعه ختم شوند. این‌که این بحران ترومای تمدنی ایران است یا نه، به برخورد و توانمندی سیستم در برابر آن و انجام تغییرهای نهادی مهم از قبل آن بستگی دارد.